

ZEMPLÉN.

Közlöny a társasélet, közgazdaszat s irodalom köréből.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.

Többszörinél olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.

Előfizetések és hirdetések felvételnek
Lővy A. könyvkereskedésében és a szerkesztőségben.

I-ső szám.

MECJELENIK MINDEN KEDDEN.

IV-ik évfolyam.

Egy veszélyes válság közgazdasági és társadalmi életünkben.

alkalmi tárgy

(ajánlva a bukott s bukni készülő firmák, kis és nagy schwind-terek, s másrészt a kir. tör. ügyészek, bankigazgatók, ügyvédi kar s főleg a közvélemény ügyelmébe.)

Egy idő óta országszerte oly körtüneteket észlelhetni bizonyos irányban, melyek méltó aggodalmat kelthetnek a közérdekek iránt fogékony s előre tekintő lelkekben, és többnyire nagyobb rázkódások előjátékát szokták képezni, ha ideje korán nem jó segélyül erélyes intézkedés vagy gyökeres orvoslás ...

Hogy többet ne említsek, mindenki eltt ismeretesek lesznek: a gyakorta kísértő pénz és hitel-krisisek, üzleti hullámzások, a nemzeti kölcsönök kötésénél fölmerülő kételyek, némely hiresebb tőzsérek és banquier-k lapok által szelöltetett affairjei tekintélyes váltohamisítók üzelmel, szédelgő vállalatok merész kalandja, kapzsi nyereszkezdést célzó részvénytársulatok túlszaporodása sat. — sat. ...

Azonban mi közvetlen közelünkben történik ez idő szerint, az már nem csupán a jövőre irányzott aggodalmakat költ bennünk... az már kiragad a passiv szemlélet köréből s arra kész, hogy megkonlítva a vészharangot figyelmeztessünk mindenkit egy már-már nyakunkra nőtt válságra.

Mert a ki látja a becsukott üzleteket, a boltok czéggjei vagy inkább a czégek égboltján beállt nagy mérvű csillaghalást, a jobbról balról előhangzó árverési dobszót, ... a ki látja a hamis arczok suttozásait, a futkosó ügyvédek hónok alatt váltókeresetek halmazával s a törvény széken uralgó lázas sürgés-forgást és csaknem meggyőzhetlen munkát... kinek tudomása van azon bűnös merényletekről, melyek a törvényesség aláreza alatt annak büntetésre méltó kijátszását célozzák, továbbá a nagy mérvű váltónyargalás, mindennemű szédelgés, a hiteli könnyelműség s a kereskedők és magánosok bukásának egész sorozatáról: az nem titkolhatja el magától, hogy itt zavart, hogy itt rendellenes állapot kapott uralomra.

Tagadhatlan tény, hogy a hitelválság számos torzgyermekétől környezetten megjelent közöttünk.

Pedig az elsorolt körtünetek egy visszás és örvényes iránybani haladásnak nem is első stádiumát képezik többé; következményeikben pedig a közhitelt s társadalmi jobb erkölcsöket hosszabb időkre is megbéníthatják.

Uraim! a tűz t füst előzi meg, s a csörgőkigyó intő zörejeivel önmaga ad jelt a közeli veszély elkerülésére... ha pedig már érintkezünk kell vele, tépjük ki méregfogait! — —

Én a baj mielőbbi orvoslásáról gondolkozva, első helyen a nyilvánosság s ennek fóruma a sajtóhoz láttam magamat utalva. Hszen már a legnagyobb magyar hirdeté: „A hitel védan-gyala s fényes napsugara a nyilvánosság.”

Midőn tehát egy létező ténykörülmény által fölvetett alkalmi tárggyal foglalkozom, az összefüggés kedvéért, de föllépésem indoklása meg azoknak czáfolatául is, kik a bajt s annak elhanyagolás esetén mindenütt és mindig bekövetkezni szokott súlyos következményeit, valamelyes érdekeltségből vagy alapigazságokon nyugvó mélyebb tárgyismeret hiánya folytán, vállvonogatva kicsinylenék: röviden bár,

de érintenem kell a hitel általános természetét, nemkülönben megingásának okai, veszélyei, s a mindezeknél uralkodó periodikus rendszeresség s változhatlan szabályszerűséget; áttérve ezek után a nálunk uralgó helyzet hü festésére s az orvoslási módok elősorolására. Tenni akarom pedig ezt a tárgy fontosságához illő objektív komolysággal, az óvszerek érintésénél leplezetlen őszinteség s a leálezott vétek elitélésénél kellő élességgel is. ...

I.

A hitel általában s annak erkölcsi alapja.

A népesség gyors elszaporodása és a műveltség feltartóztatatlan emelkedése által életre hívott ama nagy mozgalmaknak, melyek a régi intézményeket megdöntve azok romjain a mai társadalmat létrehozzák, melyek az emberiségnek számtalan új szükségletet teremtenek, s azoknak ellátási módjait fölfedezék, melyek az ipart és kereskedelmet jelenlegi nagy fejlettségéhez eljuttaták s számtalan új találmánnyal ajándékozzák meg fajunkat... ama nagy mozgalmaknak, melyek mindent átalakítva és tökélyesítve legkevésbébbé hagyhaták érintetlenül az elavult, szűkörü s már tarthatlan gazdasági rendszereket s a magát leélt natural gazdaság helyén a mai modern nemzetgazdasági elvek befolyásának nyitottak szabad tért... ezen részben reformáló részben teremtő mozgalmaknak egyik természetes s mindamellett nagy horderejű kifolyása volt, a hitel, hitelforgalom, hitelrendszer eszméjének gyakorlati alkalmazása is.

A hitel életerős hatásait kisebb vagy nagyobb mérvben mindenki érzi tapasztalja, a teljesen ez által mozgottat államgépezet s az uralkodókat is lekötölezzetett közé számitó milliómostól kezdve, — le a kisvárosi szatócs s öröklött lelkét mivelő szántóvetőig; s még is mily kevesen vannak, kiknek, midőn azt saját magok vagy másoknak hasznára s néha kárára is igénybe veszik, eszökbé jutna e látszólag csekély és egyszerű viszonyzat óriási hatalmára gondolni.

Pedig a hitel valóságos nagy hatalom...

Ez az csupán, mi az emberiség jelenlegi szükségleteihez alkalmazkodó s a termelést a fogyasztással egybekötő megmérhetlen torgalmat lehetségesíti és előmozdítja ...

A hitel az, mi korunkban, mely jelmondatául „az idő pénz“ szavakat választá... korunkban — midőn a virágzásnak indult kereskedelem, földünknek csaknem valamennyi részét egy nagy üzlet-piaccezá egyesíté, — e végtelen vásártéren zsbongó örökös adás-vevésnél, a távolságot gyorsasággal kiegyenlítő érintkezésnél, az emberek elszámálhatatlan érdekkapcsolatai s legkülönbélebb és legkomplikáltabb üzleti összeköttetéseinél, éppen úgy hivatva volt a kezdettleges csere és nehézkes ércpénz fizetést helyettesíteni; miként az emberi munkát a gép, s a lassabb közlekedést a vasut és táv-irda hálózat hatványozott szolgálata...

A hitel az, mi a jelenkori merész vállalatok által feltételezett tökehalmozást eszközli s mi a nemes érc kimelésével a hiteljegyek, a váltó, s minden nemű papir forgalomnak életet adott...

A hitel az, mi saját szerű rugékonyságánál fogva minden hézagot betölt, minden nyugvó értéket mozgásba hoz s még nem létező értéket is realizálni beváltani képes...

Itt elősorolt és számos egyéb előnyei va-

lamint árnyoldalainak bővebb méltalása azonban igen messzire vinne be a nemzetgazdasági camarális és politikai tudományok mély aknáiba...

Mindezekből világossá lesz, hogy a mily sokszoros a jelen század embereinek egymással folytonos érintkezése s ezen érintkezési viszonyoknak különfélesége; ép oly sokszorosan fűződnek egymáson keresztül-kasul a hitelélet hosszabb rövidebb, sürűbb és gyérebb, erősebb vagy gyöngébb szálcakái. E csodálatos hálózat körül szó mindent az egyént és közt, a vagyoni és családi viszonyzatokat, kiegyeztetve a sokféle érdeket s egyensúlyt hozva azok közé. — —

Ebből látszik továbbá az is, hogy ily viszonyzat létesítése s alkalmazására csak oly népek képesítvék, melyeknél az „enyém és tied“ felőli nézetek eléggé tisztultak, hol a közgazdasági fogalmak kellőleg ismertek, hol a törvény hiánytalan a törvénytisztélet pedig legszebb polgárerény;.. szóval oly népeknél, melyek a műveltség magasabb fokát már el-sajátíták.

S ha már mostan, a hitel jelleme és természetének e rövid vázolása után azon kérdést vetjük föl magunknak: mi hát ezen nagy hatalomnak alap eleme, lényege, s mily kiváló erők tartják föl azt?... a feleletet egy rövid szóban kell reá megadnunk; mert a hitel mindenek fölött az emberek egymásba vetett bizalmán alapszik.

Nem akarom itt a fizetési képességre vonatkozó reális hitelt érinteni, melynél a meglévő anyagi fedezet is számbajó ugyan ámde az üzleti életben sokkaltá csekélyebb szerepet játszik; hanem a szorosabban vett vagyis personal hitelről melynek egyedüli alapeleme a bizalom.

S midőn most, tovább fűzve a gondolatmenetet kijelöljük a bizalomnak a maga helyét, hová az mint részecske az egészbe tartozik, vagyis az erkölcsi életkört, ... s midőn ily két különböző kört éppen a leganyagiasabb téren látunk legszorosabban érintkezni és egymásba fűződni; akkor minden ujabkori tévtanok ellenében azon magasztos és emelő tudatot vonatjuk ki magunknak: hogy **műveltség és erkölcs nem egymást kizáró, de kölcsönösen feltételező testvér tulajdona az emberiségnek.**

(Folyt. köv.)

A debreczeni s pataki jogi akademiák egyesülése.

A protestans jogi akademiák jövőjének kérdése, fájdalom! ismét napirenden lévén, időszerűnek tartjuk a s. pataki ref. főiskola egyik ismert tanárának Bihari Imrének „A sárospataki akademia reformja és még valami“ című értekezéséből, a mely a „Prot. egyh. s isk. Figyelmező“ után külön lenyomatban is m. évi július 30-dikán megjelent, a következőket lapunkban közölni:

„Bármit beszéljünk, arról kell meggyőződünk, hogy az egyetemi színvonalnak csak megközelítése is Magyarországon egyetlen prot. egyh. nevezet főiskolában is a jelen helyzetben nem lehetséges. Meny-nyiségileg s minőségileg nagy mérvű tanerők kívánatnak, ilyenekhez egyik hazai prot. főiskolának sincs kilátása. Tohat szét kell tekinteni. Midőn most két éve akad. rectori zárbeszédemet tartottam, hangsúlyoztam, hogy a magyarhoni prot. főiskolák jelen helyzetekben hivatásuknak rajtok nem muló okok miatt meg nem felelhetnek. Ezt hangsúlyozom ma. Mig hazánkban a mult időkben a politikai s ezzel karöltve a clericalis absolutismus, jesuitismus uralkodott: addig a mi főiskolánk rendkívüli szolgálatakat tettek, mert akkor nagy szerepe volt, ha

vonalozta. Mi dr Grosz lejövetelétől — mint gyárió emberek — nem vártuk: hogy a járványt mint valami büvész Ázsiába rögtön visszachingirozza, de igenis azt: hogy megjelenése által rendszeresebb alakot kölcsönözend az eljárásnak, mely a járvány megállítását tekintetében addig meggyeszte nagyon is deákos volt. Hogy pedig e feladatát a megye székhelyén annak alispánja és közzei közbejöttével, nem pedig Sárospatakon vagy Erdőbényén vélte megoldhatni, véges eszünkkel igenis megfoghatónak találjuk. Hogy Ujhely tisztaságáról Apotheosist nem írhattott, annak nyitja ha egyebben nem, azon 700 körül járó kolera-áldozatban, melynek legnagyobb contingensét a posványos „Czigány utca” és „Bárászter” szolgáltatta — található meg legkönyebben. Hogy pedig Ungvárt dicsérte, annak indokolását rendes levelező ur megolvashatja valamennyi lapban, hol a belügyminiszter Ungmegye főispánjának a járvány alatt kifejtett buzgalmaért az emberiség nevében köszönetét nyilvánítja. Tehát ha mindez oly laconice lett volna is lapunkban odávetve amint l. ur erővel kiolvási akarja, meg akkor sem irandottunk valami gunyorra méltó absurdumot. S hogy végre lapunk magatartásáról, mennyiben a tisztaságot folytonosan hangsúlyozta, elismerőleg nyilatkozott a m. biztos, megvalljuk szerénytelenség volt felemlítünk, de ezáltal korántsem húságunknak akartunk tömjéni gyujtani mint inkább felszólalásaink jogosultságát bepróbálni, melyek — jól tudjuk — Ujhelyben igen sok embernek nem tetszettek. Mi dicséretre nem vágyunk és nem is vágytunk soha, s különösen nem azon értelemben, melyet a t. levelező ur gyanítani enged sorainak aláreza alatt, de az elismerés jól esik bárhonnet jövőn is az. Ha azonban t. r. levelező ur ama szavakban minden áron dicséretet akar látni, ám teljék benne kedve. Mi okvetlenül a közügy érdekében annak idején tett jóakaratu felszólalásainkért inkább megérdemlénk azt, mint r. levelező ur, ki jónak látta jeremiájával december 28-ig hallgatni nagyszabású paraplival jelenve meg a már jelent-kenyen alább hagyott záporosó után.

(1) **Örömről szóló:** hogy az itteni megröndült hitelviszonyokra vonatkozó közlelbi reflexióink nem minden nyom nélkül enyésztek el; amennyiben néhányan találva érezték magukat általuk és siettek tudunkra adni: miszerint lapunkat ezentúl nem kívánják. Igen természetes: hogy mi sem késztünk a vörös írónnal őket meutelenül kitérőnt az előfizetők díszes sorából. Ha a közjó érdekében tett felszólalásaink sikere minden egyes alkalommal hasonló áron kellene megváltogatnunk, végre azon megnyugvással tennék le tollunkat: hogy a szeg feje-re találva mindannyiszor, ha nem is teljes javulást, de némi magabaszállást eszközöltünk, mely minden-estetre már a fél megtérésnek jeléül tekinthető. Egyébiránt az érzékenység hasonló lükettéseinek a lefolyt három év alatt többször ki voltunk tevé egy pár csalhatlan egyéniség részéről, és pedig ugy a kritikai bonczkes merész hordozása, mint az egyéni tömjénezének studió elmulasztása következtében. Azért hálistennek megvagyunk, sőt azt tapasztaltuk: hogy a phalanxon ekép támadt rések mindig és sokkal kedvezőbb arányban egészültek ki. Tehát most sem busulunk, s ha mégis felemlítjük, csakis azért tesz-szük: hogy tudja meg a világ, miszerint mennyire genirozza azokat a nyilvánosság, kik minden áron oda törekednek: hog nagyon is nyilvánossá tegyék magukat.

A gazda közönséghez. A múlt évi mostoha aratás, cholera-járvány és pénz kalamitáshoz, melyek

házákat oly nagy mérvben sújtották és sajtják ma is, — meg egy negyedik járul: a marhavész. E csapás már a szomszéd megyékben is felütötte fejét, s bár a kormány reszeről tetettek némi intézkedések e veszélyes kör elharapodzásának megállítására, mégis aggodalommal tekint minden gazda a jövő elé, melyben ez újabb csapást látja ugy igavonó, mint tápanyújtó marhája felé irányozva. Ebből kifolyólag lapiról köteleességünkre tartjuk, ugy emberbaráti, mint nemzetgazdasági szempontból a marhák biztosítását melegen ajánlani és pedig az első magyar állatbiztosító társulatnál, mely helyben Friedliber és Rejchard urak mint vezérigényzők; vidéken pedig kerületi ügy-nökök által van képviselve. A biztosításokat addig tanácsos sőt szükséges eszközözni, míg a vész köz-velen közelünkben nem mutatkozik, mert ahol az már tetlegesen felépett, a társulat új biztosításo-akat el nem fogad.

(1) **Örvendetes** tényképen említtük fel: miszerint a mai számító világban is vannak nemesen érző keblek, melyek emberbaráti köteleiket nem tévesztve szem elől, áldozni is képesek. Így jöttünk tudomására: hogy Koos Károly ur az új év alkalmából 10 forint küldött át a nőegyletnek oly czélból: hogy azt a szenvedő árva gyámolítására belátása szerint fordíthassa. E nemes tettehez nem fér semmi dicséret, miután az eléggé beszél magáért.

(1) **Tályáról** értesítik lapunkat: miszerint a cholera-járvány, mely oly hevesen lépett fel, mint aránylag Ujhely vagy Sárospatakon — e napokban némi szelidülést mutat. Volt oly nap, midőn 12—14 cholera-halottat temettek el. Levelezőnk a járvány áldozatául említi fel Kiss Gusztáv ottani gyógyszerészt és Szabó Sámuel közbirókot.

Eljegyzési hírek. Dr. Laczay László városunk egyik keresett fiatal ügyvéde Mezőssy Menyhért leányát Mezőssy Sári kisasszonyt, Hellner Arma pedig a homonnai kir. törvényszék jegyzője Liszy Ede kir. ügyész leányát Liszy Kornél kisasszonyt közelebb eljegyezték. A menyasszonyok mindketteje a viruló ifjuság és szépség hatalmas fégyverével hódította meg vőlegényét, de csak azért, hogy szívöklet a szeretet rózsalanczával örökre szívükhöz kötve megtalálhassák — mit oly sokan hiába keresnek — a boldogságot és melegegetedést.

Az ideai farsang városunkban nagyon is bőjti arczzaal állított be, s egyáltalában, — legalább még most — nincs kilátás arra: hogy zajosabbá váljék élete. Tudtunkkal egy táncvizigalom van tervben, mely az uralkodó ragály folytán elarvult gyermekek felségél-letét tüzte ki nemes czéljával. Vannak kik hetenkénti tánczestélyek létrehozásában fáradoznak, de ugy lát-zik hogy az itteni zilált társadalmi viszonyoknál fogva ez eszine aligha nyeread életet.

Beküldött. V. Gy. özvegyének S. a. Ujhelybe czimzett sürgős levele Töke-Terebesen feladatott decz. 21-iken 1872. Sátoralja-Ujhelybe érkezett decz. 22-ikén a fentemlítettnek kézbesített januárhó 2-ikán 1873. Az illető nő karácsoni ünnepekre volt meghívandó, s hogy a levelhordó mégis 10 nap alatt kezhez szolgáltatta a levelet, csak annak köszönhető, hogy az idáig járatlan Palotás-utczára is beköszöntött a tél fagyja. Valjon ez uton Amerikából hány nap alatt kaphatnók meg a levelet?

Hivatalos kimutatás a cholera állásáról Zemplénmegyében novemberhó 5-től kezdve bezárólag decz. végeig a járvány egész tartama alatt Nagymihályi szolgabírói járásban 11 községből megbetegült 71 férfi 50 nő 45 gyermek összesen

166 Meggyógyult 25 férfi 26 nő 14 gyermek össze- sen 65. Meghalt 36 férfi 18 nő 13 gyermek összesen 77. Gyógykezelés alatt maradt 9 férfi 7 nő 8 gyer- mek összesen 24

Sárospataki sz. járásban 2 községből megbete- gült 3 férfi 3 nő 6 gy. össz. 12. Meggyógyult 1 férfi 3 nő 4 gy. össz. 8. Meghalt 2 férfi 2 gy. össz. 4

Varannói sz. járásban 2 községből megbete- gült 22 férfi 16 nő 31 gy. össz. 69. Meggyógyult 7 férfi 6 nő 9 gy. össz. 22. Meghalt 12 férfi 5 nő 16 gy. össz. 33. Gyógykezelés alatt maradt 3 férfi 5 nő 6 gy. össz. 14

Gálzascsi sz. járásban 18 községből megbete- gült 182 férfi 150 nő 83 gy. össz. 415. Meggyógyult 84 férfi 68 nő 40 gy. össz. 192. Meghalt 89 férfi 62 nő 38 gy. össz. 189. Gyógykezelés alatt maradt 9 férfi 18 nő 7 gy. össz. 34

S. a. Ujhelyi sz. járásban 15 községből meg- betegült 572 férfi 425 nő 314 gy. össz. 1311. Meg- gyógyult 227 férfi 232 nő 100 gy. össz. 559. Meg- halt 333 férfi 177 nő 191 gy. össz. 701. Gyógyke- zelés alatt maradt 12 férfi 19 nő 20 gy. össz. 51.

Bodrogközi sz. járásban 14 községből megbete- gült 59 férfi 47 nő 65 gy. össz. 170. Meggyógyult 9 férfi 13 nő 14 gy. össz. 36. Meghalt 44 férfi 25 nő 38 gy. össz. 107. Gyógykezelés alatt maradt 6 férfi 9 nő 13 gy. össz. 28

Tokaji sz. járásban 10 községből megbete- gült 280 férfi 281 nő 142 gy. össz. 703. Meggyógyult 141 férfi 134 nő 59 gy. össz. 334. Meghalt 98 férfi 115 nő 61 gy. össz. 274. Gyógykezelés alatt maradt 41 férfi 32 nő 22 gy. össz. 95

Homonnai sz. járásban 16 községből megbete- gült 284 férfi 83 nő 85 gy. összesen 452. Meggyó- gyult 142 férfi 34 nő 48 gy. össz. 224. Meghalt 140 férfi 29 nő 39 gy. össz. 208. Gyógykezelés alatt maradt 4 férfi 10 nő 6 gy. össz. 20

Szerencsi sz. járásban 10 községből megbete- gült 144 férfi 142 nő 79 gy. össz. 365. Meggyógyult 63 férfi 62 nő 36 gy. össz. 161. Meghalt 50 férfi 50 nő 20 gy. össz. 120. Gyógykezelés alatt maradt 26 férfi 32 nő 26 gy. össz. 84

Összesen 98 községből megbetegült 1617 férfi 1197 nő 850 gy. össz. 3664. Meggyógyult 699 férfi 578 nő 324 gy. össz. 1601. Meghalt 804 férfi 481 nő 418 gy. össz. 1713. Gyógykezelés alatt maradt 110 férfi 132 nő 108 gy. össz. 350

Magában S. a. Ujhely városában a járványban elhalt r. catholikus 243. g. cath. 68. héber 149. protestáns 36. össz. 487.

A járvány kezdete vagy is nov. 16-óta decz. végeig más betegségekben elhalt S. a. Ujhelyben: r. cath. 104. g. cath. 38. héber 9. protestáns 13 össz. 164

Összesen pedig r. cath. 347, g. cath. 106 hé- ber 149. Protestáns 49. össz. 651. tudniillik nov. 16-tól decz. végeig.

Értesítés.

A helybeli nagygymnasiumban a félbeszakadt előadások f. é. január 15-én ismét megkezdnek. — A t. ez szállástadó családok kéretnek e határna- pot az illető tanulók szülőivel tudatni.
S. a. Ujhely 1873. január 5-én.
Ivánfi Ede. gymn. igazgató.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
BORÚTH ELEMÉR.

Dr. E. THOMAN.
Önként kilépett kerületi honvéd törzsorvos, ki a műtészet, s különösen a női betegségek gyógyításában szakképességének számtalan jelét adá, Kassáról Bécs-be tette át lakását.
Lakik: Bécs, Józsefváros, Floriáni utca 16-ik szám, 2-ik emelet.
Rendel naponként délutáni 2 órá- tól 4-ig. 5-6

Gyógytár áthelyezés.

Van szerencsém S. a. Ujhely város és vidéké t. cz. közönségének becses tudomá- sára juttatni: miszerint az eddig Deutsch József házában levő, „Az üdvözítő höz” czimzett gyógytáramat f. év 1-től Rätz Bertalannak a fő és nagyhid utca sarkán levő házába helyeztem át
Azon reményben, hogy ama becses bizalom, melyel eddig a nagy közönség részé- ről megtisztelve éreztem magamat az új helyiségre is elkísér, vagyok S. a. Ujhelyben,
1873. jan. 8-án.

tisztelettel
PINTER FERENCZ,
gyógyszerész.

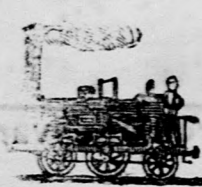
Alulírttak tiszteletteljesen értesítjük a nagyérdemű helyi és vidéki közönséget, miszerint a „Magyar Király” szálloda földszinti helyiségében „Nemzeti kávéhá- z” czimen, egy teljesen újból butorozott, s kényelmesen berendezett

KÁVÉHÁZAT nyitottunk.

Midőn költséget nem kimélve a n. é. közönség igényeinek minden tekintetben megfelelni törekednénk, finom minőségű kávéházi italok gyors és jutányos kiszolgá- latásával magunkat becses pártfogásába ajánlani bátorkodunk.

Klapper és társa.

Első magyar-gácsországi vasut.

Az alulírt igazgatóságnak van szerencséje köztudomásra hozni, hogy gácsországi vonalá- nak Komancza-Lupkóvi részszakasza a két hasonnevű állomásokkal a közforgalomnak át- adattak.

Bécs, 1872. decemberhóban.

A vezérigazgatóság.

